

n **excuse**
zagovorniki
zagovorniki
zagovorniki

KOMPETENCE, KI JIH V ČASU PROGRAMA PRIDOBIM NO EXCUSE ZAGOVORNIK

Kompetence so nadgradnja programa No Excuse Aktivisti.

Jaz, zagovornik v organizaciji

Organizacija Brez izgovora

- pozna vizijo in poslanstvo BI, razume njun pomen in ju zna povezati s svojimi lastnimi vrednotami, cilji in osebnim poslanstvom
- se vključuje v aktivno delovanje Zveze in projektih delovnih skupin
- pozna področja delovanja BI in vsebine, ki jih področja ponujajo ter poveže svoje specifične interese s področji delovanja na način, da si izbere svojo lastno interesno pot v organizaciji
- pozna terminologijo organizacije ter zna organizacijo predstaviti širši javnosti, odločevalcem, mladostnikom, mladinskim delavcem in drugim specifičnim ciljnim skupinam
- pozna strukturo organizacije in kako deluje ter organe BI in njihovo vlogo
- pozna zgodovino BI
- je pripaden organizaciji
- pozna mladinski sektor v Slovenije in mednarodno in pomembne mladinske organizacije in organizacije za mlade, s katerimi sodelujemo ali ki imajo pomemben vpliv na delovanje sektorja
- pozna in razume vpliv mladinskega dela na razvoj mlade osebe ter pomen mladinskega dela v družbi
- seznanjen je z možnostjo aktivnega vključevanja v različne oblike projektov v Sloveniji in mednarodno ter se v njih redno vključuje
- pozna principe promocije organizacije in ve, kako lahko pri njej smiselno sodeluje - zaveda se, da novi člani v organizacijo ne pridejo sami od sebe, temveč ve, na kakšen način se organizacija oglašuje in kakšna je vloga posameznikov v razširjanju sporočil organizacije, ter zna o organizaciji ustrezno komunicirati z različnimi ciljnim skupinami
- razume pomen delovanja na evropski in svetovni ravni in vidi naš in svoj prispevek v tem

- ve, kakšne so možnosti mednarodnega udejstvovanja, kakšne so oblike projektov in kako lahko sam sodeluje, kaj so mednarodne izmenjave in kakšne so možnosti vključitve
- razume pomen delovanja na nacionalni ravni in s tem vpliv na širšo družbo
- za bolj podrobna znanja o področjih delovanja BI zna poiskati in kontaktirati najbolj relevantne akterje v sektorju

Trajnostni razvoj

- razume pomen trajnosti, koncept trajnostnega razvoja in razume povezanost političnega, gospodarskega in družbenega vidika TR ter zna oceniti in vrednotiti aktivnosti v kontekstu trajnosti
- pozna in razume koncept Ciljev trajnostnega razvoja (CTR) (Agenda 21) in prioritete, na katerih deluje Brez izgovora
- pozna in razume koncept Evropskega zelenega dogovora in prioritete, na katerih deluje Brez izgovora
- pozna pojem globalizacije, prednosti in slabosti globalizacije ter razmišlja o možnih rešitvah za globalna vprašanja
- pozna in razume tematiko okoljskega (ekološkega) odtisa ga razlikuje od ogljičnega odtisa ter pozna in razume tematiko zmanjševanja odpadkov (angl. less oz. zero waste)
- pozna in razume termin "dan ekološkega dolga" (angl. overshoot day)
- pozna in razume značilnosti trajnostnega turizma
- zna poiskati verodostojne informacije o širšem dogajanju na področju TR znotraj ter zunaj Slovenije in iskati in izločiti nerelevantne članke in jih kritično interpretirati
- pozna osebne ukrepe in strategije za učinkovitejšo vsakodnevno skrb za okolje in zdravje
- razume, kako posameznikov življenjski slog vpliva na področja trajnostnega razvoja
- razume vlogo znanosti in tehnologije pri doseganju ciljev TR

Podnebne spremembe:

- pozna in razume okoljske spremembe v kontekstu planetarnih mej (Rockström in sod., 2009)
- razume in razloži, da so podnebne spremembe ene od okoljskih planetarnih mej (Rockström in sod., 2009)
- pozna in razume tematiko podnebnih sprememb (osnove: vpliv industrijske revolucije, fizikalni fenomen tople grede, planetarne zmogljivosti)
- razlikuje med skeptičnostjo in zanikanjem
- pozna ključne mite o podnebnih spremembah in odgovore na njih

Družbeni del:

- Razume in razloži razvoj družbe v kontekstu človeka kot poglavitnega dejavnika sprememb v okolju
- načrtuje in sprejema odločitve v skupnosti na način, da dojema prostor kot vrednoto ter ve, kako pomembno je na vseh področjih našega življenja sodelovanje vlad, gospodarstva, nevladnih organizacij in javnosti
- pozna in razume problematiko onesnaženosti zraka v Sloveniji in zna razložiti povezavo onesnaženosti z viri onesnaženosti in vplivom na okolje-zdravje
- pozna in razume tematiko trajnostne in aktivne mobilnosti ter njuno razliko ter razume povezavo med mobilnostjo in zdravjem

Ekonomski del:

- pozna in razume tematiko okoljskega zavajanja ter ga zna prepoznati - ekonomski pristopi
- razume pomen naravnih virov in pozna značilnosti ekonomskega razvoja in njihov vpliv na koriščenje naravnih virov
- pozna in razume tematiko obnovljivih virov in učinkovite rabe energije
- pozna koncepte odrasti in družbeno odgovorne potrošnje
- pozna in razume koncept družbe brez odpadkov in koncept krožnega gospodarstva (angl. circular economy)
- pozna sisteme podpiranja (ne)trajnostnih sistemov (npr. politični sistemi, blagovne znamke, bančni in delniški sistemi, itd.)

Javno zdravje

Splošno o zdravju in zdravstveni politiki:

- Zna naštetih najpomembnejše ustanove na področju javnega zdravja v Sloveniji, Evropi in po svetu
- Razume kakšno vlogo imajo pri zagotavljanju javnega zdravja različni deležniki (nevladne organizacije, vladne organizacije, strokovne inštitucije, mednarodne agencije, itd.)
- Zna dostopati do relevantnih in točnih zdravstvenih informacij na področjih alkohola, tobaka, konoplje, duševnega zdravja, gibanja in prehrane
- Zna načrtovati, izpeljati in ovrednotiti projekt na področju zdravja mladih (ali na katerem od specifičnih področij)

Specifično področje: Tobak

- Pozna, razume in zna razložiti najbolj učinkovite politike na področju tobaka (WHO Best Buys)
- Pozna Okvirno konvencijo o tobačni kontroli
- Razume vlogo NVO sektorja pri zagotavljanju učinkovite tobačne kontrole
- V javnem nastopu/predstavitvi zna predstaviti pomembnost vključevanja mladih na področju tobačne kontrole

Specifično področje: Alkohol

- Pozna, razume in zna razložiti najbolj učinkovite politike na področju alkohola (WHO Best Buys)
- Razume vlogo NVO sektorja pri zagotavljanju učinkovite politike na področju alkohola
- V javnem nastopu/predstavitvi zna predstaviti pomembnost vključevanja mladih na področju alkoholne politike

Specifično področje: Prehrana in gibanje

- Pozna, razume in zna razložiti najbolj učinkovite politike na področju prehrane in gibanja (npr. obdavčitve HFSS (High Sugar, Fat, Salt), prepoved industrijskih trans maščob, zagotavljanje gibanja,...)

- Razume vlogo NVO sektorja pri zagotavljanju učinkovite politike na področju prehrane in gibanja
- V javnem nastopu/predstavitvi zna predstaviti pomembnost vključevanja mladih na področju politik prehrane in gibanja

Specifično področje: Druge droge (vključno s konopljo)

- Razume delovanje drugih drog
- Razume in zna razložiti posledice legalizacije konoplje

Specifično področje: Duševno zdravje

- Razume različne vplive na duševno zdravje (okolje, mediji, socialna omrežja, travmatične izkušnje, itd.)
- Zna naštetih najpogostejše duševne motnje in jih umestiti v kontinuum duševnega zdravja (npr. če nimaš depresije ali kakšne druge diagnosticirane duševne motnje, še ne pomeni, da si popolnoma zdrav)
- Pozna osnove zdravstvenih politik na področju duševnega zdravja

Jaz, zagovornik v življenju

Osebnostne spretnosti

- zna vpeljati novo navado in se je držati
- pozna pojma stresa in izgorelosti, razume nevarnosti stresa in pozna tehnike obvladovanja stresa, ki njemu osebno ustrezajo, ter ga obvlada tudi v kriznih situacijah
- pozna svoje vrednote in na podlagi teh postavi lastno vizijo, ki ji preko svojih odločitev sledi
- zna motivirati sebe in druge (predvsem v skupinskem in projektne delu) ter pozna metode in tehnike motiviranja
- pozna in razume pojem čustev in čustvene inteligence, razume čustva drugih in pomen razumevanja in izražanja svojih čustev ter jim prilagaja svoje vedenje
- aktivno dela na lastni osebnostni rasti
- razume pojem kreativno razmišljanje, pozna več načinov iskanja novih idej in rešitev in jih uporablja pri načrtovanju
- išče kreativne rešitve za izzive v lokalnem okolju
- pozna pojem konfliktni management in vodila, razume principe reševanja konfliktov, pozna načine reševanja konfliktov in znanje izkazuje v praksi v konfliktnih situacijah
- pozna pojem čuječnosti, razume principe in prednosti čuječnosti ter pozna nekaj tehnik čuječnosti
- se zaveda svoje dosedanje življenjske poti in se zatre v prihodnost ter pri tem analizira in sledi svojim osebnim profesionalnim ciljem in ugotovi, kako mu lahko pri tem pomaga BI
- seznanen se s pozitivno stranjo konfliktov, sreča se z namišljenimi konfliktnimi situacijami in išče rešitve
- zaveda se svojih sposobnosti in vrednosti ter jih je pripravljen uporabiti v praksi
- ima močno integriteto in živi v skladu s tem, kar spodbuja (je sprememba, ki jo želi videti)
- sposoben je ohraniti prepričanje vase tudi v kompleksnih situacijah in v izzivih
- jasno izrazi svoja mnenja, tudi če se ostali ne strinjajo in si upa izpostaviti ter je pripravljen na soočenja

- spodbuja ostale, tako neposredno kot z zgledom
- pozna družbeni sistem in možnosti za proaktivno udejstvovanje v družbi
- si zna postaviti lastno vizijo in ji slediti
- sprejema odločitve, ki odražajo njegove vrednote in ga približujejo viziji
- skrbi za nenehno profesionalno in osebnostno rast in učenje
- je proaktiven in osredotočen na cilje
- si zna učinkovito razporediti čas in zna najti pravo ravnovesje med prostim časom in delom
- ima odlične komunikacijske sposobnosti, ki zajemajo jasno podajanje preverljivih informacij, aktivno poslušanje in javno nastopanje (je sposoben javno nastopiti pred strokovno publiko)

Zagovorništvo in kritično mišljenje

- Pozna principe marketinškega oglaševanja
- predstavi dejstva, ki so zanimiva za publiko, ki jo naslavlja in zna prilagoditi sporočilnost glede na socio-psiho-demografski profil odločevalca, usmeritve in želje deležnika
- zna dobro argumentirati svoja stališča in debatirati
- analizira predloge sprememb (zakonov, politik) in predlaga izboljšav
- razume posledice dobrih/slabih politik in pozna dobre prakse
- razume proces sprejemanja/spreminjanja zakonodaje/politik
- sodeluje pri procesu snovanja politik
- argumente bazira na dokazih in jasnih vrednotah
- išče nove partnerje (tudi stakeholder mapping)
- razume, kako vsak partner deluje na svoj način in ima svoj namen
- zna smiselno povezati partnersko ekipo
- se povezuje z interesnimi skupinami (drugimi organizacijami ali posamezniki, ki koristijo s spremembo, ki jo zagovornik predlaga)
- zna spodbuditi publiko h kritičnemu razmišljanju
- zna 'napasti' sogovornika: izpostaviti neskladja med argumenti sogovornika in realnostjo/znanostjo
- išče skupne točke, sporočila, ki jih lahko podaja skupaj s partnerji
- zna identificirati dostop do odločevalcev
- zna identificirati ključne deležnike (za vse deležnike)
- pozna ključne odločevalce določene tematike
- zna narediti socio-psiho-demografski profil odločevalca
- se dobiva z odločevalci
- vpliva na odločitve
- pozna teoretično ozadje medijskega zagovorništva
- zna pripraviti in oblikovati zagovorniško sporočila za javnost
- ovrednoti in oceni primernost medijskega zagovorništva za različne teme in situacije
- pozna principe socialnega marketinga in njegovega pomena v zagovorništvu in spreminjanju navad na področjih delovanja BI
- pozna in zna uporabiti osnovne principe pogajanja

Vodstvene in projektne spretnosti

- zna identificirati in analizirati problem ali izziv v lokalnem okolju in širše
- zna se povezati z relevantno javnostjo in od nje dobiti relevantne informacije glede izzivov ali rešitev v lokalnem okolju
- zna zasnovati idejo projekta in jo preko PM načrtovati ter izpeljati
- zna oblikovati raziskovalni načrt in ga izpeljati

- pozna finančno plat izvajanja projektov in pozna možne kanale financiranja
- ve, kaj so razpisi in kje najde nove objavljene razpise
- zna prepoznati ustrezen razpis glede na določen projekt, njegovo tematiko, cilje in namene
- zna izpolniti in poročati prijave na razpise
- zna navezati stik s potencialnimi partnerji pobud in projektov (mreženje)
- zna izpeljati projekt, ki sestoji in naslednjih korakov (za vsakega od teh korakov pozna vsaj 2-3 metode):
 - Analiza stanja in potreb
 - Opredeliti namen, cilje in učinke projekta
 - Priprava akcijskega načrta
 - Sledenje poteku projekta
 - Vrednotenje
- zna pripraviti finančni načrt za pobudo, projekt in organizacijo
- zna pripraviti prijavo za razpis za financiranje (ali drugo prošnjo za financiranje)
- zna voditi učinkovite sestanke.